

सम्मानित गाउँसभाका अध्यक्ष महोदय,

गाउँसभाका सदस्य महोदय

अजयमेरु गाउँपालिकाको आथिएक वर्ष २०७६।०७७ को वजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउदा म अत्यन्तै गौरवान्वीत भएको छु । आजको यो ऐतिहासिक अवसरमा सर्वप्रथम म अग्रगामी परिवर्तनका निमित्त वलिदान गर्नुहुने राणाविरोधी आन्दोलन, २००७ साल देखि २०१७ सालसम्म भएका भिमदत्त पन्त लगायतले गरेको आन्दोलन, पञ्चायत विरोधी आन्दोलन, जनयुद्ध, जनआन्दोलन, मधेष आन्दोलन र हरेक न्याय, समानता, राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजिविकाका पक्षमा भएका जायज आन्दोलनको क्रममा भएका सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रती हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै माथि उल्लेखित आन्दोलनका क्रममा भएका बेपत्ता योद्वाजनलाई सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु । सम्पुर्ण घाईते तथा जेलबन्दि योद्वाहरुलाई स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै तिनका आश्रित परिवारजनमा हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

लामो संघर्षपछि नेपाली जनताको चाहाना अनुरूप संघिय स्वरूपको समावेशी जनप्रतिनिधीमुलक राज्य प्रणली स्थापना भएकोछ तिनै तहको निर्वाचनवाट लोकतान्त्रीक शाशन प्रणली संस्थागत भएकोछ । यो मौलीक स्वरूपको राजनितीक उपल्थीसंगै जनताको भरपर्दो साथ र विश्वास पाइ २ वर्षे कार्यकाल समापनको संघारमा रहेको वर्तमान अजयमेरु सरकारलाई गाउँपालिकाका सम्पुर्ण स्रोत र सामर्थ्यको सदुपयोग गरी विकास र समृद्धिका यात्रामा अविचलीत रूपमा अधि वढन र अजयमेरु वासी जनताको सेवामा तलिन हुन प्रेरण मिलेकोछ ।

आगामी आर्थिक वर्षको वजेट तर्जुमा गर्दा मैले स्थानिय सरकार संचालन ऐन-२०७४, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार बाट विभिन्न मितीमा जारी गरिएका निती, मार्गदर्शन, तथा सुभाव ,यस अजयमेरु गा.पा.बाट जारी भएका विभिन्न ऐन, नियमावली,कार्यविधी, आचारसंहिता कार्यविधीको परिधिभित्र रही राजश्व परामर्श समिती, श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिती को बैठक को निर्णय, गाउँकार्यपालिकाका विभिन्न मितीमा भएका निर्णय र गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्युको निर्देशन र मार्गदर्शनको अधिनमा रहि नेपालको संविधान-२०७२, प्रचलित ऐनकानुनको अनुसरण गर्दै जनताका आवश्यकता तथा प्राथमिककरण लाई ध्यानमा दिइ आगामी आ.व.को वजेटको निर्माण गरेको छु

सम्मानित गाउँसभाका सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व. ०७६०७७ को वजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु अघि गाउँपालिकाको परिचय , सबल पक्ष कमजोर पक्ष अवसर र चुनौतीहरु पेश गर्न चाहान्छु ।

सम्मानित अध्यक्ष महोदय,

हाम्रा सामु रहेका कठिनाइका वावभुद पनि गाउँपालिकाको लिएको विकास र समृद्धि हासिल गर्ने लक्ष्य तर्फ उन्मुख रहने गरी वजेट तयार गरेको छु । यो वजेटका उद्देश्यहरु निम्न रहेका छन् ।

- कृषि शिक्षा स्वस्थ्य पर्यटन एवं भौतिक पुर्वाधारको विकास र विस्तार गरी गाउँपालिकालाई आर्थिक समृद्धितर्फ उन्मुख गर्नु
- उपलब्ध स्रोत साधन र अवसरको न्यायोचित वितरण मार्फत स्वधिन र समाजवाद उन्मुख ग्रामिण अर्थतन्त्रको निर्माण गर्नु
- महिला , दलित, उपेक्षीत, र चरम गरिवीको रेखामुनी रहेका गाउँपालिका नागरीकलाई सामाजिक र आर्थिक समानता कायम गर्नु ।

यि उद्देश्यहरु हासिल गर्नका लागी आगामी आर्थिक वषको वजेटका प्राथमिकताहरु देहाय वमोजिम निर्धारण गरेको छु ।

- ब्यवस्थीत पुर्वाधार विकास
- कृषिमा आत्मनिर्भरता
- गरीवी न्युनिकरण लक्षित कार्यक्रम
- गुणस्तरीय तथा ब्यवसायीक शिक्षाको विकास
- आधारभुत र आकस्मीक स्वस्थ्य सेवामा नागरीकको पहुँच स्थापना
- जल, जमिन र पर्यटनको वैज्ञानिक ब्यवस्थापन
- स्वरोजगार उन्मुख कार्यक्रम सञ्चालन
- सुचना प्रविधि मैत्रि प्रशासनको विकास

अब म आ.व.०७६/७७ को वजेट तथा कार्यक्रम यहाँहरु समक्ष पेश गर्ने अनुमती चाहान्छु ।

(१) आर्थिक क्षेत्र :

(क) कृषी :

- यस गा.पा.को प्रमुख पेशाको रूपमा कृषीको व्यावसायिकरण, वैज्ञानिकरण, विविधिकरण विना हाम्रो अर्थतन्त्रमा गुणात्मक तथा परिमाणात्मक सुधार हुन नसक्ने कुरालाई बोध गर्दै कृषी प्रणालीलाई आधुनिककरण, भुगोल सापेक्ष, वातावरण तथा जलवायु अनुकूलित बनाउँदै आर्थिक बृद्धीको दिगो आधार तयार गर्ने निती लाई स्कल पार्न नाङ्गा डाँडा तथा घरबगैचामा फलफुल बगैँचा स्थापना, कृषक तालिम, कृषी मेला प्रदर्शनी, कृषक अवलोकन भ्रमण, उन्नत र परम्परागत वित्त वितरण, उन्नत जातको राँगा, बोका र बहर वितरण, साना सिंचाई तथा प्लाष्टिक पोखरी, भकारो सुधार, तरकारी नसरी, च्याउँ उत्पादन, फलफुल कलमी मार्फत उन्नत विरुवा उत्पादन, घाँस खेती प्रवर्द्धन, सहकारी र समुह मार्फत बाखा तथा कुखुरा पालन व्यवसाय, निजी कृषी तथा पशुपालन फर्म विकास, कृषक उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चलन गर्न आवश्यक ८० लाख विनियोजन गरेको छु
- सबैलाई कृषि पेशामा आर्कषण गरी नमुनाको रूपमा कमितमा सबै खाले नमुना तरकारी, फलफुल खेती तथा पशु व्यवसाय गर्ने गरी नमुना कृषि विकास फार्म स्थापना गर्न रु ३४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कृषिमा व्यवसायीक भैसी पालना गर्ने कृषकलाई पशु सुत्केरी भत्ता २ हजार र गाउँपालिका भन्दा वाहिरवाट उन्नत जातका भैसी र गाइ आयात गरे वापत ढुवानीमा अनुदान दिन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छु ।
- शैक्षिक वेरोजगार युवालाई आधुनिक तथा व्यवसायीक कृषि संग जोड्न युवा संगको लागत साभेदारीमा सामुहीक कृषि व्यवसाय संचालन गर्न युवा स्वरोजगार चक्रीय कोषको कार्यक्रम निरन्तरता दिन गर्न प्रत्येक वडामा रु ५ लाख वारवरको कोषको लागी रकम विनियोजन गरेको छु ।
- वदेल लगायकतका जंगली जनवारको क्षतीको कारणवाट कृषि व्यवसायमा छाएको नैरास्यता न्युनिकरण गर्नको लागी कृषि विमामा आर्कषण गर्न विमाको प्रिमियममा

अनुदानको व्यवस्था गरेकोछु । साथै बडा नं २मा परिक्षण को रूपमा घेरवारको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेकोछु ।

- नाङ्गा डाँडा तथा घरबगैँचामा फलफुल बगैँचा स्थापना, कृषक तालिम, कृषी मेला प्रदर्शनी, उन्नत र परम्परागत वित्त वितरण, साना सिंचाई तथा प्लाष्टिक पोखरी, भकारो सुधार, तरकारी नर्सरी, स्थानिय कुखुरा, च्याउँ उत्पादन, फलफुल कलमी मार्फत उन्नत विरुवा उत्पादन, धाँस खेती प्रवर्द्धन, सहकारी र समुह मार्फत बाखा तथा कुखुरा पालन व्यवसाय, निजी कृषी तथा पशुपालन फर्म विकास, कृषक उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चलन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेकोछु ।
- गाउँपालिका स्तरमा समग्र कृषि र पशु को कार्यक्रमको लागि १ करोड १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- परिक्षणको रूपमा चिया खेतिको सुरुवात गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- यस गाउँपालिकाको प्रमुख संभावनाको रूपमा रहेको भटमास उत्पादनलाई बढाउन तथा आम जनताको प्रमुख वालिको रूपमा विकास गराउन वित्तमा उल्लेख्य अनुदान लगायत अन्य आवस्यक कार्यक्रम प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

(ग) पर्यटन तथा संस्कृती :

- यस गा.पा.भित्र रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटकिय क्षेत्रको पहिचान गरि पर्यटन पुर्वाधारको निर्माण गर्दै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनलाई भित्र्याउने नीति अनुरूप अजयमेरुको संरक्षणमा तथा गन्तव्य अजयमेरु कार्यक्रमको सुरुवात गर्न ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानीय चाडपर्व, मेला, दिवस संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि प्रचारात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- उपयुक्त स्थानको छनौट गरी होम स्टे कार्यक्रमको सुरुवात गर्न रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।।
- स्थानिय मौलिक संस्कृति, भाषा, भेषभुषा, सभ्यता, संगीत, नृत्यको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न तथा गाउँपालिका स्तरीय कला संस्कृती संग्रालय निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिन रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- एक वडा एक पार्कको कार्यक्रम संचालन गर्न पाचै वडामा पार्क निर्माण काय लाइ निरन्तर दिन आशयक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- यस आवमा अजयमेरु महोत्सव लगायतका विविध संस्कृति प्रवर्धद्वनका कियाकलाप तथा धामि पन्ना भरणीया, पुजारी लाइ सम्मान को कार्यक्रम ल्याइनेछ । संचालन गर्न रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- समग्र मठ मन्दिरको मर्मत सभार तथा संरक्षणको लागी रु ९ लाख विनियोजन गरेको छु ।

(घ) सहकारी :

- गाउँपालिका भित्रका सबै सहकारीलाइ मर्ज गर्न प्रोत्साहित गरी सहकारीको स्तरीकरण र सबलीकरण गर्न सहकारी गठन, पुर्नगठन, विस्तार गरि कृषिलाई सहकारीसँग जोड्न तथा संस्थागत क्षमता अभिबृद्धिका व्यवस्थापन तथा लेखापालन तालीम सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका विधुत सेवा ग्राहीको मशसुल संकलन गरी जिल्लामा बुझाउने कार्यमा सहजीकरण गर्ने सहकारी संस्थालाई यातायात तथा संकलन खर्चमा सहुलीयत प्रदान गर्न प्रती वडा मासिक ३ हजारको को व्यवस्था गरेको छु ।

(ङ) युवा तथा रोजगारी

- बेरोजागार युवाहरुहरुलाई विकास निर्माण कार्यसंग जोड्न अध्यक्ष्य रोजगार कार्यक्रम संचालन गर्न १२ लाख विनीयोजन गरेको छु ।
- व्यवसायीक कृषि गर्न चाहाने युवाको लागी युवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- युवा सिप विकास तालिमका लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

गाउँपालिका स्तरीय समग्र आर्थिक विकासका कार्यक्रममा १ करोड ६९ लाख ४० हजार विनियोजन गरेको छु ।

२ सामाजिक क्षेत्र

(क) शिक्षा:

- शिक्षामा सबैको पहुँच पुऱ्याउदै प्राविधिक, व्यवसायिक र अँग्रेजि माध्यमको पढाइ सञ्चालन गर्ने नीति तथा कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिन आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ॥
- शैक्षिक गुणस्तर अविवृद्धि गर्ने उद्देश्यले लागत सहभागिताका आधारमा प्रस्ताव माग छनौट भएको नमुना विद्यालय स्थापना कार्यक्रम संचालन गर्न देवल मा.वि को लागी १५ लाख विनियोजन गरेको छु । साथै थप एक नया नमुना विद्यालय स्थापना कार्यक्रम संचालन गर्न १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- नयाँ प्राविधिक विद्यालय संचालन गर्ने विद्यालयलाई विशेष अनुदान तथा वालकल्याण मा.वि. मा BSC AG कार्यक्रम गर्न अनुदानको व्यवस्था गरेको छु ।
- भौतिक रूपमा अति आवश्यक देखिएका विद्यालयको पहिचान गरि पुर्वाधार विकास कार्यक्रम संचालन गर्न शर्त अनुदानवाट १ करोड तथा मर्मत संभार तथा घेरवारको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- शिक्षक, अभिभावक तथा विद्यार्थी विच निरन्तर अन्तर्रक्षिया तथा प्र.अ. वैठक संचालन गर्न गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- SEE मा उच्च अंक ल्याउने विद्यार्थि तथा दुहुरा गरीव द्वन्द्व पिडित, जेहेन्दार विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षाको लागी छात्रातीको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- शैक्षिक गुणस्तर अविवृद्धि तथा शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारी, वालविकास सहयोगी कार्यकर्ताको मनोवल उच्च राज्ञ तालिमको व्यवस्था गरेको छु ।
- शिक्षक अभावको समस्यालाई न्युनिकरण गर्ने कार्यक्रम निरन्तरता दिन तथा थप शिक्षक भर्ना गर्न स्वयमसेवा शिक्षक कार्यक्रम लागु गर्न रु आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- कक्षा आठ र पाचको परिक्षालाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा सम्पुर्ण कक्षाका सम्पुर्ण परिक्षा गाउपालिका स्तरमा संचालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यार्थीलाई शैक्षिक भ्रमणमा सहयोग गर्न रु १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सम्पुर्ण मावि विद्यालयका खेलशिक्षलाई तालिम व्यवस्था तथा मासिक भत्ता र खेल सामाग्री अनुदानको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

(ख) स्वास्थ्य

- स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर अभिबृद्धि गर्दै प्रभावकारी रूपमा सबै जनताको स्वास्थ्यमा पहुँच अभिबृद्धि गर्ने नीति अनुरूप टाढा रहेका वस्तीहरूमा संचालीत सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ लाई निरन्तरता दिई वडा नं २ रोल्ली र वडा नं ५ को गालमा सामुदायीक स्वास्थ्य एकाइ थप गर्न रु १३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- **No More Home Delivery**, मोवाइल भिडियो एक्सरे सेवा ,सामुदायीक स्वास्थ्यलाई प्रभावकारी बनाउन समुदायमा नियमित स्वस्थकमी भेटघाट कार्याक्रम, डाक्टर सहितको स्वास्थ्य शिवीर बाल स्वास्थ्य, खोप, पोषण, भिटामिन ऐ कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई प्रत्येक वडामा २ वर्ष मुनिका बालबालिकाको विचमा स्वस्थ्य बालक प्रतियोगिता संचालन गर्न तथा स्वस्थ्य सेवाका नियमित कार्यक्रम संचालन गर्न ५१ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूमा प्राविधिक जनशक्ति सहित संचालीत ल्यावलाई थप प्रभावकारी बनाउन रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- निसुल्क औषधी वितरण कार्यक्रम बनाई केहि ससुल्क औषधी निसुल्क वितरणको लागी १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- महिला स्वयमसेविकलाई चाडपर्व खर्चको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरको छु ।

(ग) खानेपानी तथा सरसफाई :

- खानेपानीमा सबैको सहज पहुँच पुऱ्याउँदै स्वच्छ खानेपानी पुऱ्याउने नीति अनुरूप पानी मुहानहरू रिचार्ज गर्न, पुराना नाउला, पौवा, धारा, मगराउ संरक्षण सम्बर्द्धन गर्न ,बजार व्यवस्थापन समितिहरूलाई सक्रिय बनाउँदै फोहोर व्यवस्थापन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- खानेपानीको सहज पहुँचको लागी डिप वोरिड तथा लिफ्ट प्रविधिको सम्भाव्यता अध्ययन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- कमागत रूपमा रहेका खानेपानी योजना सम्पन्न गर्न फल्याट खानेपानी आयोजनामा रु ३ लाख राजपानी घुडालेक खानेपानी आयोजनान रु ७ लाख विनियोजन गरेको छु । साथै चेउसन्ज खानेपानी वडा नं १ मा ३ लाख, पिलायल थलडा खानेपानी ८ लाख, विनियोजन गरेको छु ।

- सबै भन्दा बढि खानेपानिको समस्यामा रहेको बडा नं ५ र ६ को समस्या समाधान गर्न सोरनाय लिफ्ट वहुउपयोगी खानेपानि तथा सिचाइ आयोजनाको संभाव्यता अध्ययन गर्न तथा यसको निर्माणको लागी संघिय सरकार सम्पुरक अनुदानमा रु २ करोड माग गर्ने गरी डि पि आर निर्माणको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- बडा नं ३ को खानेपानि अभाव भएको वस्ती र बडा नं २ को हाट, रोल्ली, जिजोडा, लगायता वस्तीको खानेपानी समस्या समाधान गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

(घ) खेलकुद तथा मनोरञ्जन

- दीर्घ जीवनका लागि खेलकुदको मान्यतालाई स्वीकार गर्दै खेलकुद विकासको नीति अनुरूप समग्र खेलकुद कार्यक्रमलाई समन्वय गर्न गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति निर्माण गर्न गाउँपालिकाको आफ्नै योजना वा अन्य साभदार संस्था मार्फत गाउँपालिका स्तरीय, विद्यालय स्तरीय अध्यक्ष रनिङ सिल्ड प्रतियोगिता लगायत विभिन्न खेलकुद प्रतियोगीता संचालन गर्न रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- चन्वेताल राष्ट्रिय खेलमैदान निर्माणमा निरन्तरता दिई डि.पि.आर निमांण सहित निमांण कार्य अगाडी बढाउन १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।

(ङ) लैङ्गिक समानता र समावेशीकरण

- सार्वजनिक सेवा प्रवाह, विकास निर्माण, सेवा सुविधा लगायतका सबै क्षेत्रमा लक्षीत वर्गको सम्मानजनक उपस्थिति गराउने नीति अनुरूप महिलाको आयआर्जनमा अभिवृद्धि गर्न उद्यमसिल तथा सिपमुलक कार्यक्रम संचालन गर्न दलित, विपन्न समुदाय तथा अपाङ्गहरुका लागि सीप विकास तथा क्षमता अधिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- एकल महिलासँग गाउँ सरकार कार्यक्रम मार्फत आय आर्जनका कार्यक्रमका लागी रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- लैंगिक तथा घरेलु हिंसा पिडित महिलाका समस्याहरूलाई विशेष सम्बोधन गर्दै लैंगिक तथा घरेलु हिंसा न्यूनिकरण र पिडित महिलालाई संरक्षण कार्यक्रमका लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- “ज्येष्ठ नागरिक संग जयराज कार्यक्रम” अन्तरगत ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम लाइ रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सामाजिक सुरक्षालाई घरदैलोमा पुर्याउन घघरमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- सुप्थ मुल्य संचालन गर्ने ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सेफ हाउस संचालनको लागी रु १ लाख विनियोजन गरेको छु ।

गाउँपालिका स्तरमा समग्र सामाजिक विकासका कार्यक्रममा २ करोड ६८ लाख ७२ हजार विनियोजन गरेको छु ।

३. भौतिक पूर्वाधार विकास

(क) स्थानीय सडक र यातायातः

- समग्र आर्थिक सामाजिक कृयाकलापहरु विस्तार गर्ने गुणस्तरीय सडक निर्माणका लागि एक गाउँ एक सडक मार्फत सबै वडा सदरमुकाम र गाउँपालिका सदरमुकाम जोड्ने १२ महिना चले सडक निर्माण गर्ने नीति अनुरूप खोलिएका ट्रयाकहरुको ग्रेड सुधारी स्तरोन्तती, मोड सुधार र चौडाइ विस्तार गर्ने आवश्यक रकम तथा गाउँपालिका केन्द्र तथा वडा केन्द्र जोड्ने सडक स्तरोन्तती गर्ने रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु।
- प्रत्येक वडामा वडा स्तरका सडक तथा अन्य पुर्वाधारका लागी प्रति वडा २० लाखका दरले तथा ग्रामिण पुर्वाधारविकास कार्यक्रम संचालन गर्ने वडा नं २ मा २४ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका, वडा कार्यालय तथा विषयगत कार्यालयमा मेशीनरी औजार खरीद गर्ने १० लाख तथा फर्निचर फिक्सर्स खरीद गर्ने १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- वर्षामा हुने सडक क्षतीको कारण सडक अवरुद्ध हटाउन तथा सडक सरसफाई र अन्य आकस्मीक सार्वजनीक मर्मतको लागी मर्मत संभार कोषमा ११ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउपालिकाका गौरवक आयोजना को रूपमा संचालन गर्ने केन्द्रको विशेष अनुदान तर्फ भद्रपुर मा.वि भौतिक पुर्वाधार स्तरोन्तती सहित नमुना विद्यालय निर्माणको लागी रु १ करोड ५० लाख , समैजि स्वास्थ्य चौकि वडा नं १ निर्माणको लागी ७५ लाख, तल्ले घरिजोर लिफ्ट सिचाइ योजना वडा नं ५, मा ५०, लाख तथा प्रदेशको विशेष अनुदानको कार्यक्रमको लागी पिलायल लिफ्ट वहुउपयोगी सिचाइ योजना वडा नं ६ ८० लाख तथा चिपुर स्वास्थ्य चौकि वडा नं ४ ७५ लाखमाग गर्ने व्यवस्था सहित सम्पुर्ण योजनाको लागी डि.पि.आर. निर्माणको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा संचालन गर्ने केन्द्र सम्पुरक अनुदान तर्फ सोनार्या डागेश्वरी देवल कानाकोट वहुउदेश्यीय लिफ्ट खानेपानी तथा सिचाइ योजनाका लागी २ करोड तथा प्रदेश सम्पुरक अनुदान तर्फ दोगाड चमडा चोल्लेक सडक निर्माणमा ६० लाख तथा चन्वेताल राष्ट्रिय खेलमैदान निर्माण गर्ने ६० लाख माग गर्ने व्यवस्था सहित सम्पुर्ण योजनाको लागी डि.पि.आर. निर्माणको लागी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

(ख) सिंचाई

- साना तथा मझौला सिंचाईहरुको विस्तार र सुदृढ गर्ने नीति अनुरूप अवरुद्ध भएका साना तथा मझौला सिंचाईलाई सुचारु गराउँदै केही नया सिंचाई योजनाको शुरुवात गर्ने ग्रामिण पुर्वाधार विकास कार्यक्रम तथा गाउँपालिका मार्फत आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

(ग) भवन तथा सहरी विकास

- भवन निर्माण आचार संहिता -२०७२ अनुरूप गाउँपालिका स्तरीय आचार संहिता निर्माण गरि भवन निर्माण र शहर व्यवस्थापनको नीति कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । ।

- बडा कार्यालय भवन निर्माण यसै आ.व.बाट प्रारम्भ गर्न . आवश्यक रकम तथा आवास सहितको तालिम भवन निर्माण कार्य प्रारम्भ रु २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको वजार व्यवस्थापन गर्न ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

(घ) उर्जा तथा लघु जलविद्युत

- विद्युतीकरण शत प्रतिशत पञ्चाउनका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरि आवश्यक पहलकदमी लिइनेछ. साथै वैकल्पीक उर्जा प्रवर्द्धनका कार्यकम सौर्य सडक वत्ति कार्यकम कार्यकम ससर्त अनुदानको कार्यकमवाट संचालन गरीनेछ ।

(ङ) सञ्चार

- सबै गाउँपालिकाका कार्यालयमा ,शैक्षिक संस्था तथा स्वास्थ्य संस्थामा इन्टरनेट तथा गाउ़पालिका भरीका कार्यालय जोड्न इन्ट्रानेट सुविधा जडान कार्यका लागी रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- यस गाउँपालिकाको आफ्नै वेभसाइट, फेसबुक साइट तथा मोवाइल एप्लीकेशन थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- नागरिकहरुलाई सूचनामा सहज पहुँच पुऱ्याउन एफ.एम. सञ्चालनका लागि अनुदान को लागी ४ लाख व्यवस्था गरेको छु ।

गाउँपालिका स्तरमा समग्र भौतीक पुर्वाधार विकासको कार्यकम तथा आयोजनामा ४ करोड रु लाख ५३ हजार विनियोजन गरेको छु । साथै संघ तथा प्रदेश सरकार बाट विशेष तथा सम्पुरक अनुदानमा ७ करोड ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

(४). बन ,वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- बनविनास र क्षयीकरण रोक्दै बनको संरक्षण व्यवस्थापन र बृक्षारोपण गरि बन विकास मार्फत प्राकृतिक श्रोतको व्यवस्थापनको नीति अनुरुप “अजयमेरु गाउँबासीको सान एक गाउँ एक उद्यान कार्यकम” मार्फत सबै नाङ्गा डाँडामा

क्रमिक रूपमा बृक्षारोपण गर्न तथा बहुउद्देशीय नर्सरी निर्माण कार्यलाइ निरन्तरता दिन रु ११ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा रु आवश्यक रका विनियोजन गरेको छु ।
- **Sanitary Landfill Site** को निर्माणका लागि स्थान पहिचान गरी निर्माण गर्न रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- तारजाली खरीद, मुहान रिचार्ज कार्यक्रम संचालन गर्न, निजितथा सामुदायीक वन विकास कार्यक्रम संचालन गर्न ११ लाख विनियोजन गरेको छु
समग्र गाउँपालिका स्तरीय बन वातावरण तथा विपत व्यवस्थापनको लागी रु ३३ लाख १० हजार विनियोजन गरेको छु ।
- **(५) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन**
- व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइन मार्फत गर्न तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता अनलाइन मार्फत गर्न र राजश्व प्रणलीलाइ कम्पुटराइज्ड तथा टोकन प्रणाली लागू गर्न ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सबै प्रावी विद्यालयमा इ हाजिरी जडान गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- न्यायमा सबैको पहुच सुनिस्चीत गर्न न्यायमुलक कार्यक्रम संचालन गर्न रु ३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
- जनप्रतिनिधि तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक, क्षमता अभिबृद्धिका गर्नका लागी मानव संसाधान विकास कार्यक्रममा रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका र सबै वार्डहरूमा क्षतिपूर्ती सहितको नागरिक वडापत्रलागू गरि डिजिटल नागरिक वडापत्र सञ्चालन गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ॥
- सम्पुर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी शिक्षको मनोवलमा उच्च राख्न पुरस्कार र दण्डमा आधारीत प्रोत्साहान प्रणाली लागू गरिने छ । साथै राष्ट्रसेवक कर्मचारीको लागी फिल्ड पोषाक भत्ता वापत एकमुष्ट वार्षिक रु ३ हजार उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाइ निरन्तरता दिइएको छु ।
- शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीको मनोवल उच्च राख्न वार्षिक एकमुष्ट रु ३००० प्रोत्साहान भत्ता तथा सबै विद्यालय कर्मचारीहरूलाइ वार्षिक रु ५ हजार पोषाक भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाएको छु ।

- “जनतासंग सरकार” को नारा अन्तरगत महिनाको एकचोटी फरकफरक ठाउँमा घुम्ती शिविर तथा स्वास्थ्य कर्मि सहित जेष्ठ नागरीक भेटघाट कार्यक्रम आयोजना गर्ने आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- उत्कृष्ट कार्य गर्ने जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, विषयगत कार्यालय, वडा कार्यालयलाई पुरस्कृत गरि प्रोत्साहन गर्ने आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

गाउँपालिका स्तरीय समग्र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासनमा रु ५८ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

(६) विविध

- गाउँपालिकाको स्रोतवाट सञ्चालन हुन नसकेका ठुला आयोजना संचालन गर्न संघ र प्रदेशको सहयोगमा संचालन गर्न सम्पुरक कोषमा रु १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गरीव, विपन्न तथा कडा रोगी लाइ राहात उपलब्ध गराउन गाउँपालिका अध्यक्ष राहात कोषमा रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सरकारी तथा गैहसरकारी तवरबाट यस गा.पा. भित्र संचालन हुने समान प्रकृतीका गतिविधीहरूलाई एकिकृत रूपमा लागु गरिनेछ ।
- वडाहरूमा टोल विकास संस्था गठन मार्फत जनसहभागीता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- योजना छनौट, प्राथिमिकीकरण तथा कार्यान्वयनमा सहज पुर्याउन प्रोजेक्ट बैक स्थपना गराउन १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

अब म वडा स्तरका कार्यक्रम तथा योजनामा विनीयोजीत रकम र विनियोजनको आधार प्रस्तुत गर्दछु ।

स्रोत तथा सिमा निर्धारण समितिको निर्णय बमोजिम वडा स्तरका साना योजना तथा कार्यक्रमका लागी विनीयोजीत कुल रकमको ७० प्रतिसत रकम समान रूपमा वितरण गरीएको थियो भने २० प्रतिसत मतदाता र १० प्रतिसत विकासको स्तरका आधारमा विनीयोजन गरीएको थियो जस अनुसार वडा नं १ मा रु ४२ लाख ५७

हजार २ सय ,वडा नं २ मा ४७ लाख ४२ हजार ५ सय १५ रुपया वडा नं ३ मा ४१ लाख ८५ हजार ४ सय ७८ रुपया, वडा नं ४ मा ४२ लाख ३६ हजार ५ सय ४९ रुपया वडा नं ५ मा ४५ लाख २९ हजार ६ सय ३० रुपया र वडा नं ६ मा ४२ लाख ९८ हजार ६ सय २१ रुपया विनियोजन गरेको छु ।

माथि उल्लेखीत रकमवाट वडा नं १ मा १९ वटा योजना तथा कार्यक्रम, वडा नं २ मा १८ वटा योजना तथा कार्यक्रम वडा नं ३ मा १८ वटा योजना तथा कार्यक्रम, वडा नं ४ मा १८ वटा योजना तथा कार्यक्रम ५ मा २२ योजना तथा कार्यक्रम र वडा नं ६ मा ११ योजना तथा कार्यक्रममा विनियोजन गरेको छु ।

सम्मानित गाउँसभा अध्यक्ष ज्यू

- अब म वजेटको विनियोजन र स्रोतको व्यवस्था सम्बन्धि र अधिल्लो वर्षको विनियोजनवाट भएको खर्च प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहान्छु ।
- आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि अनुमान गरएिको खर्च ब्यहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरीक राजश्ववाट रु ३२ लाख, नेपाल सरकारवाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण वाट रु ७ करोड ८५ लाख, नेपाल सरकार वाट राजश्व वाडफाड भइ प्राप्त हुने रु ६ करोड ४५ लाख नेपाल सरकारवाट प्राप्त शर्त अनुदान रु १९ करोड ९६ लाख, प्रदेश सरकारवाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण वाट रु ६८ लाख १६ हजार, प्रदेश सरकार वाट राजश्व वाडफाड भइ प्राप्त हुने रु १७ लाख ८० हजार, यस आ.व.मा खर्च नभइ वाकी रहने अनुमानीत बैंक मौज्दात रकम रु ५४ लाख ३१ हजार रहनेछ । साथै प्रदेश सरकार वाट सम्पुरक अनुदान वाट १ करोड २० लाख, र विशेष अनुदानवाट १ करोड ५५ लाख तथा संघिय सरकारवाट विशेष अनुदानवायत २ करोड ७५ लाख र सम्पुरक अनुदान वापत २ करोड प्राप्त हुनेछ भन्ने अनुमान गरेको छु यसरी कुल आय ४२ करोड ६० लाख २७ हजार हुने अनुमान गरेको छु । साथै अनुमानित खर्च तर्फ प्रसासनिक चालु खर्च ४ करोड ५२ हजार, गाउँपालिका स्तरीय कार्यक्रम तथा विषयगत शाखा ९ करोड ३९ लाख २५ हजार शर्त तर्फ कार्यक्रम १९ करोड ८ लाख प्रदेश सरकार वाट सम्पुरक अनुदान वाट १ करोड २० लाख, र विशेष अनुदानवाट १ करोड ५५ लाख तथा संघिय सरकारवाट विशेष अनुदानवायत २ करोड ७५ लाख र सम्पुरक

अनुदान वापत २ करोड खर्च हुने अनुमान सहित कुल व्यय ४२ करोड ६० लाख २७ हजार व्यय हुने अनुमान गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लागी समपुरक तथा विशेष अनुदान वाहेक कुल पुजिगत ११ करोड ३२ लाख ३० हजार ४ सय ५८ तथा कुल चालु २३ करोड ७७ लाख ९६ हजार ५ सय ४२ हुने अनुमान गरेको छु । आउछ । साथै कुल ४२ करोड ६० लाख २७ हजार मध्ये चालु रु २३ करोड ७७ लाख ९६ हजार ५ सय ४२ अर्थात ५५८८ प्रतिशत प्रतिसत र पुजिगत रु १८ करोड ८२ लाख ३० हजार ४ सय ५८ अर्थात ४४.९८ प्रतीसत हुने अनुमान गरेको छु । ।

सम्मानित गाउँसभाका अध्यक्ष महोदय,

अन्त्यमा,

यस वजेटको कार्यान्वयनबाट आर्थिक क्रियाकलापमा विस्तार हुने, नागरिकहरूलाई नजिकबाट सेवा प्रवाह गरी सुशासन कायम हुने, सामाजिक सुरक्षा तथा मानव विकासका सुचक हरु(शिक्षा,स्वास्थ्य , भौतिक पुर्वाधार, सरसफाई खानेपानी) उल्लेखनीय प्रगती हुने, रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना हुने, राज्यले लिएका निति र दिगो विकासका लक्ष्य, विभिन्न रणनितीक लक्ष्य तथा पन्थौ पञ्चवर्षिय योजनाको लक्ष्य प्राप्तीमा महत्वपूर्ण भुमिका निवाह गर्ने अपेक्षा गरेको छु ।

प्रस्तुत वजेट वनाउन मार्ग दर्शन गर्नुहुने यस गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु,गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु, राजस्व परामर्श समिति, श्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितीका सदस्यज्यूहरु,बजेट छलफलका क्रममा आ आफ्नो क्षेत्रबाट सुभाव तथा सहयोग गर्ने राजनितीक दल ,नीजी क्षेत्रका संगठनहरु, गैरसरकारी संस्थाहरु, नागरिक समाज पत्रकार ,पेशाकर्मी तथा सामुदायिक संस्था, शिक्षक, सामाजिक संगठनहरु पत्रकार र सम्पुर्ण

नागरिकहरु सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै वजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा
सबैको खुला र रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद
कलावति भाड
उपाध्यक्ष, अजयमेरु
गाउँपालिका